

om man maale Betingelserne med Øjeblikket eller med Fortiden. Det ringeste Forsøg paa at maale med Fortiden maatte uvægerlig føre til det Resultat, at dette Laan var ganske uacceptabelt, for der er vist ikke nogen Sinde i Danmarks finansielle Historie optaget et Statslaan paa saa strenge Betingelser. Men jeg er klar over, at en saadan Sammenligning med Fortiden ikke nytter noget i Øjeblikket. Vi er inde i en Periode, hvor Penge er overordentlig vanskelige at fremskaffe og overordentlig dyre, og vi maa, naar vi skal bruge Penge i dette Øjeblik, finde os i at acceptere disse Betingelser. Vi maa saa formentlig slaa os til Ro med den Trøst, det er, at vi i alt Fald tilsyneladende, saa vidt jeg kan forstaa, ikke er blevet behandlet værre end de andre europæiske Stater, og commune naufragium er jo som bekendt behageligere end det isolerede. Vi træder da med dette Laan ind i de europæiske Staters Række, som for Tiden maa betale i dyre Domme de Penge, som ikke er at skaffe andre Steder fra end fra U. S. A. Naar Nødvendigheden imidlertid er til Stede, maa man bøje sig for den, og jeg skal da, som jeg begyndte med at antyde, heller ikke gøre Indvendinger imod Vedtagelsen af dette Forslag om Statslaan. Men jeg har ønsket at knytte disse faa almindelige Bemærkninger til denne min Tilslutning til Vedtagelsen.

Piper: Det Spørgsmaal, der ligger for, naar der er Tale om Optagelse af et Statslaan, er jo, som ogsaa den sidste ærede Taler nævnte, Spørgsmaalet om Nødvendigheden deraf og Spørgsmaalet, om det kan gøres billigere. Det er tilstrækkelig godtgjort, ogsaa ved de Forhandlinger, der har fundet Sted, og de Oplysninger, der er givne i Finansudvalget i Forvejen angaaende dette Laan, at det er nødvendigt at optage det. Det havde maaske ikke været nødvendigt at optage dette Laan i Udlandet nu, hvis man ikke under det tidligere Regeringssystem i saa høj Grad havde anvendt Laanesystemet og bebyrdet Statskassen med Millionlaan, saaledes som sket er. Men som Sagen nu ligger, er det nødvendigt at optage Laanet, og det er nødvendigt at søge til Udlandet for at faa det. Der er jo ikke mange Steder at vælge imellem, og efter det, der er oplyst, er de Betingelser, der her bydes, om det end synes at være dyre Penge for Staten, dog de almindelige Betingelser i det store og

hele. De Betingelser, der er opnaaede for Danmark, er dem, som er opnaaede af de Lande, der i den sidste Tid har optaget Laan i samme Land, hvor dette Laan optages. Laanet er jo afdragsfrit i 5 Aar, hvilket under de nuværende Forhold er en ret betydelig Fordel ved det; det kan desuden indfries efter dette Tidsrum af 5 Aar, og det er da sandsynligt og maa haabes, at Laanevilkaarene til den Tid vil være bedre, saaledes at dette dyre Laan kan afløses med Laan, der er mere i Overensstemmelse med det, vi tænker os som Grundlag for Laangivning, naar det er Staten, der søger Laan. Efter alt, hvad der foreligger, kan jeg altsaa paa mit Partis Vegne anbefale Lovforslaget til Vedtagelse. Der er neppe andet at gøre end at stifte Laanet, og det kan sikkert ikke gøres bedre paa nærværende Tidspunkt.

Trier: Det Medlem, som naturligt skulde have været vort Partis Ordfører i denne Sag, kan paa Grund af Sygdom ikke være her. Jeg skal derfor kun sige et Par Ord. Jeg kan kun gentage, hvad der allerede er sagt.

Om Nødvendigheden af et Statslaan er der ikke fra nogen Side udtalt Tvivl, hvor meget man end kunde ønske, at denne Nødvendighed ikke var til Stede. At man i det nærværende Øjeblik ikke kan faa et Statslaan paa saa gunstige Vilkaar som i tidligere Tid og under andre Forhold, er vel ogsaa givet. Sammenlignet med, hvad andre Lande har kunnet opnaa, maa de her foreliggende Laanevilkaar betragtes som ikke særlig urimelige, ja, maaske endogsaa som forholdsvis gunstige, hvor stor en Byrde Laanet end vil lægge paa vore Finanser ved Forrentning og Afbetaling. Jeg skal derfor paa mit Partis Vegne ligesom tidligere Talere anbefale Lovforslaget til Vedtagelse.

Finansministeren (N. Neergaard): Jeg har kun at udtale min Tak til de forskellige Partiers Ordførere for deres velvillige Modtagelse af Lovforslaget.

Hermed sluttede Forhandlingen.

Lovforslagets Overgang til anden Behandling
vedtoges uden Afstemning.

Formanden: Hermed er Dagsordenen udtømt.